

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru completarea
Legii nr.286/2009 privind Codul Penal**

Analizând **propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul Penal**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B416 din 10.09.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal în sensul prevederii drept pedeapsă complementară a interzicerii dreptului de a beneficia de pensii de serviciu, precum și al excluderii posibilității dispunerii renunțării la aplicarea pedepsei în cazul infracțiunilor prevăzute la art.289 - 309 din Codul penal.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul nr.42/15.01.2014, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, cu observații și propuneri, o propunere legislativă cu obiect de reglementare similar, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b845/18.12.2013. Respectiva propunere legislativă a fost respinsă de Senat în ședința din 28.04.2014 și se află în procedură legislativă la Camera Deputaților.

3. În ceea ce privește soluția legislativă din cuprinsul **pct.1 al articolului unic**, menționăm că stabilirea pedepsei complementare constând în interzicerea exercitării dreptului de a beneficia de pensie de serviciu ar trebui să fie reglementată similar pedepsei complementare constând în degradarea militară (cu care prezintă similarități). Avem în vedere faptul că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi este, și în reglementarea noului Cod penal, o pedeapsă restrictivă de drepturi, **de esența acesteia fiind caracterul ei temporar**. Întrucât aceeași soluție legislativă a fost consacrată și de dispozițiile Codului penal din 1968, în prezent abrogat, sublinierile doctrinare referitoare la caracteristicile pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi își păstrează relevanța și în ceea ce privește pedeapsa complementară reglementată prin dispozițiile noului Cod penal. Menționăm astfel că în doctrină¹ s-a precizat că „pedeapsa interzicerii unor drepturi, sub raportul conținutului său material (al substanței sale), este o pedeapsă *restrictivă de drepturi*, întrucât ea constă într-o interzicere temporară (restrângere, suspendare) a *exercițiului* drepturilor la care se referă pedeapsa, iar nu din ridicarea, din *pierderea definitivă a capacității* de a dobândi aceste drepturi”.

Întrucât norma propusă la **art.1 pct.1** din proiect prevede că „suspendarea dreptului se impune pentru întreaga perioadă de pensionare” (deci pentru tot restul vieții), rezultă că această sancțiune nu are caracter temporar și în consecință nu poate fi încadrată în categoria pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi. Având în vedere intenția de reglementare, această sancțiune ar putea constitui o pedeapsă complementară de sine stătătoare, cu un regim juridic distinct, similar celui reglementat pentru pedeapsa complementară constând în degradarea militară. Menționăm că această din urmă pedeapsă complementară este o pedeapsă „cu efecte perpetui, legea nefixând vreo durată și limite pentru aceste efecte, care dăinuiesc chiar și după reabilitare”.² În acest sens, ar trebui ca proiectul să aibă în vedere o modificare mai amplă a noului Cod penal, pentru reglementarea completă a regimului juridic aplicabil acestei noi pedepse.

¹ V. Dongoroz, S. Kahane, I. Oancea, I. Fodor, N. Iliescu, C. Bulai, R. Stănoiu - *Explicații teoretice ale Codului penal român, Partea generală*, vol.II, p.82.

² *ibidem*, pag.97

Cu toate acestea, stabilirea acestei pedepse complementare trebuie să aibă în vedere și faptul că, în prezent, o astfel de sancțiune **este deja aplicabilă**.

Precizăm că, potrivit art.83² din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art.82 și 83¹ și de indemnizația prevăzută la art.81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii”*.

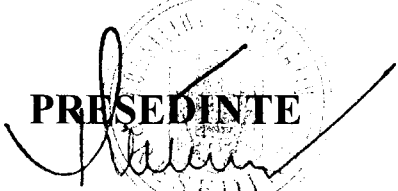
Prin urmare, în cazul adoptării soluției propuse cel puțin pentru categoriile de persoane vizate de art.83² din Legea nr.303/2004, ar urma să se aplice, în cazul săvârșirii anumitor infracțiuni, două sancțiuni cu natură juridică diferită, însă cu același conținut. O astfel de soluție legislativă este cel puțin discutabilă, astfel încât norma propusă la pct.1 pentru art.66 alin.(1) lit.o) ar trebui reanalizată.

4. La pct.2 al articolului unic, pentru un spor de concizie în exprimare, sintagma „la articolele 289-294 sau la articolele 295 - 309” ar trebui înlocuită cu expresia „la art.289 - 309”.

5. Sub rezerva observațiilor de mai sus, din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, precizăm următoarele:

a) La partea introductivă a articolului unic, după expresia „din 24 iulie 2009” trebuie introdusă sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

b) La părțile dispozitive ale pct.1 și 2, expresia „o nouă literă, ...)” trebuie redată sub forma „o nouă literă, **lit....)**”.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1071/29.09.2014

Lege privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 2/2014 - M.Of. nr. 3019 din 30 apr. 2014(art. 5);Decizia ICCJ nr. 1/2014- M.Of. nr. 349/13 mai 2014(art. 6, art. 39);Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014(art. 129 alin. (2) lit. b));Decizia ICCJ nr. 5/2014- M.Of. nr. 470/26 iun. 2014(art. 9);Decizia ICCJ nr. 6/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6 alin.(1));Decizia ICCJ nr. 7/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6);Decizia ICCJ nr. 8/2014- M.Of. nr. 473/27 iun. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 525/15 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 546/23 iul. 2014(art. 6 alin. (1));

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

Notă: v. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 118 din Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 118 și 118_2 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 112 și 112_1 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă.

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)

Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014

Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

1034